

Obec TRENČIANSKA TURNÁ

Trenčianska Turná 86

913 21 Trenčianska Turná

okres Trenčín

Z a d a n i e
územného plánu obce
T r e n č i a n s k a T u r n á

November 2025

Zadanie územného plánu obce Trenčianska Turná

Vypracované v súlade s formulárom č. 3 Vyhlášky Úradu pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky (č. vyhl. 54/2024 Z. z.), ktorou sa ustanovujú vzory formulárov používané informačným systémom územného plánovania a výstavby.

ZÁKLADNÉ ÚDAJE:

- 1. Názov územnoplánovacej dokumentácie**
Územný plán obce Trenčianska Turná
- 2. Obstarávateľ**
Obec Trenčianska Turná
- 3. Spracovateľ zadania**
Obec Trenčianska Turná v spolupráci so spracovateľom ÚPD (archpoint s.r.o.)
Ing. Beata Vaculčíková
- 4. Osoba odborne spôsobilá na obstarávanie**
Ing. Beata Vaculčíková
- 5. Dátum spracovania správy o stave územnoplánovacej dokumentácie**
23.07.2025

OBSAH:

1. PRIEMET ÚZEMIA OBCE

Obec Trenčianska Turná leží na ľavobrežnej strane stredného toku Váhu, uprostred trenčianskej kotliny, lemovanej Strážovskou vrchovinou, Považským Inovcom a na západe Bielymi Karpatmi. Leží na priesečníku dôležitých obchodných ciest sever – juh (Baltické – Stredozemné more) a východ – západ (stredné Slovensko a Morava). Severná časť chotára v podolí je mierne zvlnená odlesnená pahorkatina, južná členitá hornatinná časť vystupuje na zalesnený hlavný chrbát Považského Inovca. Súvislý lesný porast je len v pohorí.

Riešeným územím územného plánu obce je celé územie obce o výmere 1723,8073 ha, ktoré sa skladá z dvoch katastrálnych území – k.ú. Trenčianska Turná (1626,3473 ha) a k.ú. Hámre (97,46 ha).

Obcou prechádzajú cesty, ktoré zo severu spájajú obec s krajským mestom Trenčín vo vzdialenosti cca. 3 km (miestna časť Biskupice), z juhozápadu s Trenčianskymi Stankovcami a z juhovýchodu s obcou Mníchova Lehota. Hranice intravilánu z juhu tvorí významný dopravný ťah – cesta I/9 (E572) s napojením na diaľnicu D1 a smerom na štátne hranice s Českou republikou, v druhom smere na Banskú Bystricu. Cez územie obce prechádza železničná trať Trenčín – Chynorany.

Riešené územie obce Trenčianska Turná hraničí s týmito susednými k.ú.:

- na východe s k.ú. obce Mníchova Lehota,
- na juhovýchode s k.ú. obce Trenčianske Jastrabie,
- na juhozápade s k.ú. Veľké Stankovce (obec Trenčianske Stankovce),
- na západe s k.ú. Sedličná (obec Trenčianske Stankovce),
- na severozápade s k.ú. obce Veľké Bierovce,
- na severe s k.ú. Trenčianske Biskupice (obec Trenčín) a k.ú. Trenčín,
- na severovýchode s k.ú. obce Soblahov.

Obec Trenčianska Turná je súčasťou okresu Trenčín v Trenčianskom kraji. Poloha územia obce a jeho ohraničenie sú znázornené v grafickej prílohe zadania – výkresy č. 1, 2, 3.

2. DÔVODY OBSTARANIA ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

Obec Trenčianska Turná sa rozhodla obstarat' nový územný plán obce najmä z nasledujúcich dôvodov:

- Zmena legislatívy v oblasti územného plánovania a stavebného zákona, je platný a účinný nový všeobecne záväzný predpis – zákon č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní a v platnosti sú nové vykonávacie vyhlášky k obsahu a spôsobu spracovania - vyhláška č. 392/2023 Z. z. o obsahu a spôsobe spracovania územnoplánovacej dokumentácie a o územnoplánovacích podkladoch a všeobecných požiadavkách na priestorové usporiadanie územia a funkčné využívanie územia, vyhláška č. 69/2024 Z. z. o územnotechnických požiadavkách na výstavbu a vyhláška č. 153/2024 Z. z. o štandardoch a metodike spracovania územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov.
- Obec chce svoj nový územný plán uviesť do súladu s aktuálne platnou legislatívou v oblasti územného plánovania.
- V obci sú evidované podnety na zmenu územného plánu, záujem o výstavbu a prehodnotenie dopravnej a technickej infraštruktúry v obci (vyplývajúci aj z nadradenej ÚPN VÚC TN kraja), preto je potrebný nový základný nástroj na riadenie a reguláciu územného rozvoja v obci.
- Nevyhnutná aktualizácia naposledy spracovanej a schválenej ÚPD, nakoľko obec sa neustále vyvíja. Je potrebné podrobne zmapovať, zhodnotiť a zaregulovať celé záujmové územie obce.
- Obec pre svoj ďalší plánovaný rozvoj potrebuje po pôvodnom ÚPN vypracovať nový ÚPN, od počiatkovej fázy analýzy skutkového stavu obce (prieskumy a rozbor), aby pre svoj ďalší rozvoj mala tento základný dokument rozvoja obce v podobe prehľadnej, aktuálnej a ucelenej.
- Je potrebné komplexne zhodnotiť rozvoj obce a jej k.ú. vo väzbe na ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v aktuálnom znení.
- Zabezpečenie optimálnych zásad koordinácie stavebnotechnických, priestorových a územných aktivít v obci a príľahlej krajine prostredníctvom nového územného plánu.
- Umožniť rozvoj vitálnych funkcií sídelného útvaru, rozvoj obytnej funkcie, služieb, podnikateľských aktivít, rekreácie a turizmu.
- Chrániť prírodné a kultúrne hodnoty, upriamiť pozornosť na riešenie ekologických problémov obce a rešpektovať nové zmeny technického, civilizačného a sociálno-ekonomického charakteru.
- Navrhnuť opatrenia na zmiernenie dôsledkov klimatických zmien na riešené územie.
- V aktuálnej ÚPD sú stanovené regulatívy pre výstavbu, ktoré sú už v súčasnej dobe čiastočne neaktuálne, obec má záujem a stanovenie nových regulatívov, ktoré budú zodpovedať súčasnej dobe a súčasnej legislatíve.
- Získanie aktuálnej dokumentácie na vydávanie záväzných stanovísk pre realizáciu rozvojových zámerov.
- Niektoré rozvojové lokality z pôvodnej ÚPD neboli zrealizované, najmä z dôvodu ich technickej a ekonomickej náročnosti alebo z dôvodu zložitých majetkoprávných vzťahov.
- Niektoré rozvojové lokality z pôvodnej ÚPD získali plynutím času inú funkčnú náplň, čo je potrebné zohľadniť pri analýze skutkového stavu obce. Potrebné bude preklasifikovanie týchto území v územnom pláne obce.
- Z niektorých pôvodných rozvojových zámerov sa z rôznych dôvodov v priebehu času upustilo a nie sú už aktuálne.

Východiskovým územnoplánovacím podkladom pre spracovanie nového UPN-O Trenčianska Turná je Analýza skutkového stavu obce, ktorá obsahuje grafickú a textovú časť a ktorú spracoval ateliér Archpoint s.r.o., Nové Mesto nad Váhom, v novembri 2025.

3. URČENIE HLAVNÝCH CIEĽOV A PRINCÍPOV ÚZEMNÉHO ROZVOJA OBCE VYPLÝVAJÚCICH Z KONCEPCIE ÚZEMNÉHO ROZVOJA REGIÓNU

Územný plán obce Trenčianska Turná bude spracovaný v súlade s nadradenou ÚPD regiónu – Územným plánom veľkého územného celku Trenčianskeho kraja, v znení aktuálnych zmien a doplnkov č. 1 až č.

3. V texte nižšie sú uvedené všeobecné podmienky pre rozvoj obce, ako aj konkrétne regulatívy vzťahujúce sa k riešenému územiu, ktoré vyplývajú zo záväznej časti ÚPD regiónu.

ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY ÚZEMNÉHO ROZVOJA

1 V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.1 Pri územnom rozvoji kraja vychádzať z rovnocenného zhodnotenia nadregionálnych a vnútroregionálnych vzťahov, pri zdôraznení územnej polohy kraja a jeho špecifických podmienok medzinárodného významu, ktorý je potrebné zapojiť do širších medzinárodných sídelných súvislostí, čo predpokladá:
 - 1.1.1 Rozvíjať ťažiská osídlenia a sídla trenčianskeho kraja pozdĺž spojnic katowickej a viedenskej aglomerácie a katowickej a budapeštianskej aglomerácie (v smere Žilina – Trenčín – Bratislava, Trenčín – Nitra).
 - 1.1.2 Upevňovať sídelné väzby považských ťažísk osídlenia a považského sídelného pásu na paralelný sídelný pás v Českej republike (trenčianske ťažisko osídlenia, považsko-bystricko-púchovské ťažisko osídlenia).
 - 1.1.3 Vytvárať nadnárodnú sieť spolupráce medzi jednotlivými mestami, regiónmi a ostatnými aktérmi územného rozvoja v Slovenskej republike a okolitých štátoch, s využitím väzieb jednotlivých sídiel a sídelných systémov v euroregiónoch (a ďalších oblastiach cezhraničnej spolupráce).
 - 1.1.4 Rozvíjať dotknuté sídla na trasách nadnárodných a celoštátnych dopravných koridorov, predovšetkým v uzloch križovania týchto koridorov v smere sever–juh a západ–východ (Považská Bystrica, Púchov, Trenčín, Nové Mesto nad Váhom, Bánovce nad Bebravou, Partizánske, Prievidza).
- 1.2 Formovať ťažiská osídlenia Trenčianskeho kraja na všetkých úrovniach prostredníctvom regulácie formovania funkčnej a priestorovej štruktúry jednotlivých hierarchických úrovní centier osídlenia a príslušných vidieckych sídiel a priestorov, podieľajúcich sa na vzájomných sídelných väzbách v rámci daného ťažiska osídlenia, uplatňujúc princípy dekoncentrovanej koncentrácie, pri zohľadnení suburbanizačných procesov, čo znamená:
 - 1.2.1 Podporovať predpoklady vytvorenia trenčianskeho ťažiska osídlenia ako aglomeráciu celoštátneho významu s prepojením na najvyššiu európsku polycentrickú sústavu aglomerácií a miest.
 - 1.2.2 Zabezpečovať rozvojovými osami pozdĺž komunikačných prepojení medzinárodného a celoštátneho významu sídelné prepojenia na medzinárodnú sídelnú sieť, ako aj konzistenciu a rovnocennosť rozvojových podmienok ostatného územia kraja.
 - 1.2.3 Prispieť formovaním osídlenia Trenčianskeho kraja k formovaniu sídelnej štruktúry na celoštátnej a nadregionálnej úrovni prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov kraja.
- 1.3 Podporovať ťažiská osídlenia kraja v súlade s ich hierarchickým postavením v sídelnom systéme Slovenskej republiky:
 - 1.3.1 Podporovať trenčianske ťažisko osídlenia najvyššej úrovne ako aglomeráciu celoštátneho významu.
 - 1.3.5 Podporovať ťažiská osídlenia ako rozvojové sídelné priestory vytváraním ich funkčnej komplexnosti so zohľadnením ich regionálnych súvislostí.
 - 1.3.6 Podporovať nástrojmi územného rozvoja diverzifikáciu ekonomickej základne ťažísk osídlenia pri využívaní špecifických daností a podmienok jednotlivých území.
 - 1.3.7 Sledovať pri decentralizácii riadenia rozvoja územia vytváranie polycentrických systémov – sietí miest a aglomerácií, ktoré efektívne podporujú vytváranie vyššej funkčnej komplexnosti regionálnych celkov.
 - 1.3.8 Upevňovať vnútroštátne sídelné väzby medzi ťažiskami osídlenia.
 - 1.3.9 Podporovať ekonomickými a organizačnými nástrojmi aglomeračný rozvoj osídlenia predovšetkým v zázemí sídelných centier Trenčín, Prievidza, Považská Bystrica, Púchov, Nové Mesto nad Váhom, ktoré tvoria priestory najvýznamnejších ťažísk osídlenia.
 - 1.3.11 Podporovať rozvoj kvartérnych aktivít, predovšetkým v trenčianskej aglomerácii, ktorá má najväčší predpoklad zabezpečiť ich rozvoj.
- 1.4 Podporovať budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry.

Podporovať ako rozvojové osi prvého stupňa:

1.4.1 Považskú rozvojovú os: hranica trnavského samosprávneho kraja – Trenčín – hranica žilinského samosprávneho kraja,

Podporovať ako rozvojové osi druhého stupňa:

1.4.3 Ponitriansku rozvojovú os: Trenčín – Bánovce nad Bebravou – hranica nitrianskeho samosprávneho kraja.

- 1.5 Rozvíjať centrá osídlenia ako centrá zabezpečujúce vyššiu a špecifickú občiansku vybavenosť aj pre obce v ich zázemí.
- 1.14 Podporovať rozvoj centier osídlenia lokálneho významu v sídlach, ktoré zabezpečujú komplexné základné vybavenie pre obyvateľov bezprostredného zázemia. Ide o sídla:
- 1.14.9 v okrese Trenčín: Horné Srnie, Horná Súča, Dolná Súča, Drietoma, Motešice, Trenčianske Jastrabie, **Trenčianska Turná**, Trenčianske Stankovce a Melčice-Lieskové, Svinná,
- V týchto centrách podporovať predovšetkým rozvoj následných zariadení:
- a) základných škôl,
 - b) predškolských zariadení,
 - c) zdravotníckych zariadení všeobecných lekárov, zubných lekárov a lekární,
 - d) stravovacích zariadení s možnosťou ubytovania,
 - e) pôšt,
 - f) zariadenia opravárenských a remeselníckych služieb na pokrytie základnej potreby,
 - g) nákupných zariadení na pokrytie základnej potreby,
 - h) zariadení voľného času a rekreácie s dostatočnými plochami zelene.
- 1.17 Pokračovať v systematickom prieskume radiačnej záťaže obyvateľstva a vyčleniť územia a oblasti, kde sú potrebné protiradónové opatrenia pri výstavbe nových objektov alebo kde je nutné realizovať sanačné opatrenia v už existujúcom bytovom fonde s cieľom chrániť obyvateľov pred touto záťažou; na území, na ktorom je potrebné vzhľadom na výsledky monitorovania záťaže radónom realizovať potrebné protiradónové opatrenia, neplánovať výstavbu rekreačných objektov, nemocníc, školských a predškolských zariadení a liečební.
- 1.18 Podporovať sídelný rozvoj vychádzajúci z princípov trvalo udržateľného rozvoja, zabezpečujúceho využitie územia aj pre nasledujúce generácie.
- 1.19 Územný a priestorový rozvoj orientovať prednostne na intenzifikáciu zastavaných území, na zvyšovanie kvality a komplexity urbánnych prostredí. Vytvárať podmienky pre kompaktný územný rozvoj, nepodporovať územné zrastanie sídiel ako aj vylúčiť výstavbu v územiach, vymedzených záplavovými čiarami.

2 V oblasti rekreácie a cestovného ruchu

- 2.1 Podporovať predovšetkým rozvoj tých foriem rekreácie a cestovného ruchu, ktoré majú medzinárodný význam. Sú to: kúpeľníctvo, rekreácia pre pobyt pri vodných plochách, vodná turistika (na Váhu), cykloturistika, poľovníctvo, poznávací kultúrny turizmus (návšteva pamätihodností, podujatí), kongresový cestovný ruch a výstavníctvo, tranzitný cestovný ruch. Podporovať nenáročné formy cestovného ruchu (agroturistika, vidiecky turizmus) hlavne v kopaničiarskych oblastiach s malým dopadom na životné prostredie.
- 2.4 Skvalitňovať a vytvárať podmienky pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu a agroturistiky predovšetkým v sídlach s perspektívou rozvoja týchto progresívnych aktivít, podporovať združenia a zoskupenia obcí s takýmto zameraním na území kraja.
- 2.5 Usmerňovať rozvoj individuálnej rekreácie do vhodných sídiel na chalupársku rekreáciu.
- 2.6 Zabezpečiť podmienky na krátkodobú rekreáciu obyvateľov okresných a väčších miest v ich záujmovom území, hlavne v priestoroch s funkciou prímestských rekreačných zón.
- 2.8 Pri realizácii všetkých rozvojových zámerov rekreácie a cestovného ruchu na území kraja:
- 2.8.1 sústavne zvyšovať kvalitatívny štandard nových, alebo rekonštruovaných objektov a služieb cestovného ruchu,
 - 2.8.2 postupne vytvárať komplexný systém objektov a služieb pre turistov na diaľničnej a ostatnej cestnej sieti medzinárodného a regionálneho významu,
 - 2.8.3 pri výstavbe a dostavbe stredísk rekreácie a turizmu využívať najnovšie technické a technologické prvky a zariadenia,

- 2.8.4 všetky významné centrá rekreácie a turizmu postupne vybaviť komplexným vzájomne prepojeným informačno-rezervačným systémom pre turistov s možnosťou jeho zapojenia do medzinárodných informačných systémov.
- 2.9** Podporovať rozvoj využívania geotermálnych vôd v cestovnom ruchu a v kúpeľníctve.
- 2.10** Zachovať pri novej výstavbe a ďalšom rozvoji územia jestvujúce ochranné pásma prírodných liečivých a prírodných minerálnych stolových vôd.
- 2.12** Na celom území Trenčianskeho kraja podporovať a usmerňovať využitie územia pre rozvoj rekreácie a cestovného ruchu v súlade s rešpektovaním prírodných hodnôt územia.
- 2.13** Podporovať rozvoj spojitého, hierarchicky usporiadaného bezpečného, šetrného systému cyklistických ciest slúžiaceho pre rozvoj cykloturistiky ale aj pre rozvoj urbanizačných väzieb medzi obcami/mestami, rekreačnými lokalitami, významnými územiami s prírodným alebo kultúrno-historickým potenciálom (rozvoj prímestskej rekreácie, dochádzanie za zamestnaním, vybavenosťou, vzdelaním, kultúrou, športom, atď.):
- 2.13.1 rozvojom cyklistických ciest mimo (najmä frekventovaných) ciest, rozvoj bezpečných križovaní cyklistických ciest s ostatnými dopravnými koridormi, budovanie ľahkých mostných konštrukcií ponad vodné toky v miestach križovania cyklistických ciest s vodnými tokmi,
- 2.13.2 previazaním línií cyklistických ciest podľa priestorových možností s líniami korčuliarskych trás, jazdeckých trás, peších trás a tiež s líniami sprievodnej zelene,
- 2.13.3 rozvojom rekreačnej vybavenosti pozdĺž cyklistických ciest, osobitnú pozornosť venovať vybavenosti v priesečníkoch viacerých cyklistických ciest.
- 2.16** Cyklistické cesty na lesných pozemkoch a na pozemkoch v ochrannom pásme lesa zriaďovať ako doplnkovú funkciu týchto pozemkov, aby boli prioritne zabezpečené hlavné funkcie lesov a hospodárenie v nich.

3 V oblasti sociálnej infraštruktúry

- 3.1** Školstvo
- 3.1.1 Rozvíjať školstvo na všetkých stupňoch a zabezpečiť územnotechnické podmienky.
- 3.2** Zdravotníctvo
- 3.2.1 Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre obyvateľov Trenčianskeho kraja a napĺňanie verejnej minimálnej siete poskytovateľov zdravotnej starostlivosti,
- 3.2.2 V spolupráci s Ministerstvom zdravotníctva SR riešiť problém vysokého priemerného veku všeobecných lekárov pre dospelých a všeobecných lekárov pre deti a dorast prostredníctvom Rezidentského programu.
- 3.2.4 Zvyšovať efektívnosť poskytovanej zdravotnej starostlivosti a ekonomicky stabilizovať nemocnice v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja.
- 3.2.5 Zlepšovať kvalitu poskytovanej zdravotnej starostlivosti a spokojnosť pacientov so zdravotnou starostlivosťou v Trenčianskom kraji.
- 3.3** Sociálna starostlivosť
- 3.3.1 Dodržiavať maximálny počet prijímateľov sociálnej služby na jedného zamestnanca a minimálny percentuálny podiel odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov. Optimalizovať kapacity v súlade s rozhodnutiami Regionálnych úradov verejného zdravotníctva vzhľadom na priestorové možnosti (dodržiavať 8 m² na občana). Dodržiavať štandard kvality v súlade s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb na roky 2014 – 2020. Dodržiavať iné národné programy a Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.
- 3.3.2 Podporovať a aktívne rozvíjať sieť sociálnych služieb v súlade s prechodom inštitucionálnej starostlivosti na komunitný spôsob poskytovania sociálnych služieb (deinštitucionalizácia, transformácia). Podporovať napĺňanie myšlienky univerzálneho navrhovania v poskytovaní sociálnych služieb. Podporovať transformáciu zariadení sociálnych služieb z veľkokapacitných na malokapacitné zariadenia sociálnych služieb – komunitné zariadenia sociálnych služieb.
- 3.3.3 Podporovať vytváranie a vytvárať ambulantné formy sociálnych služieb. Vytvárať dostupnú a prepojenú sieť sociálnych služieb v súlade s napĺňaním potrieb prijímateľov sociálnej služby – občanov.
- 3.3.4 Usmerňovať a podporovať obce a mestá v zriaďovaní druhov sociálnych služieb ako zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, denný stacionár a pod., pre osoby v poproduktívnom veku vzhľadom k demografickému vývoju v územnom obvode TSK.

4 V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrno-historického dedičstva

- 4.1 Rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené a urbanistické súbory (mestské pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma) a súbory navrhované na vyhlásenie, a historické krajinné štruktúry (pamiatkovo chránené parky).
- 4.3 Uplatňovať a rešpektovať typovú a funkčnú profiláciu jednotlivých mestských a vidieckych sídiel.
- 4.4 Rešpektovať dominantné znaky typu krajinného prostredia.
- 4.5 Posudzovať pri rozvoji územia kraja význam a hodnoty jeho kultúrno – historických daností v nadväznosti na všetky zámery v sociálne ekonomickom rozvoji.
- 4.6 Zohľadňovať a revitalizovať v územnom rozvoji kraja:
 - 4.6.3 známe a predpokladané lokality archeologických nálezísk a nálezov v zmysle pamiatkového zákona,
 - 4.6.6 historické technické diela,
 - 4.6.8 pamätihodnosti, ktorých zoznam vedú jednotlivé obce.

5 V oblasti usporiadania územia z hľadiska ochrany prírody a krajiny, ochrany poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov a v oblasti vytvárania a udržiavania ekologickej stability

- 5.1 Rešpektovať poľnohospodársku pôdu a lesné pozemky ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja, definovaný v záväznej časti územného plánu.
- 5.2 Realizovať systémy správneho využívania poľnohospodárskych pôd a ich ochranu pred eróziou, zaburinením, nadmernou urbanizáciou, necitlivým riešením dopravnej siete a pred všetkými druhmi odpadov.
- 5.3 Obhospodarovat' lesné pozemky v súlade s platnými programami starostlivosti o lesy.
- 5.4 V jednotlivých okresoch kraja spravovať neproduktívne a nevyužiteľné pozemky podľa stanovištné vhodných manažmentových opatrení pre obnovu prirodzených biotopov.
- 5.5 Podporovať riešenie erózných problémov, ktoré je navrhované v rámci pozemkových úprav a projektov miestneho územného systému ekologickej stability, prostredníctvom remízok, protierózných pásov a vetrolamov, v oblastiach Myjavskej pahorkatiny, Bielych Karpát, Malých Karpát, Strážovských vrchov, Javorníkov a Považského Inovca.
- 5.7 Obmedzovať reguláciu, zmenu vodného režimu a melioráciu pozemkov v kontakte s chránenými územiami a mokraďami.
- 5.8 Vytvárať podmienky pre zastavenie procesu znižovania biodiverzity v celom území kraja.
- 5.9 Podporovať opatrenia na sanáciu a rekultiváciu zosuvných a opustených ťažobných, poddolovaných území a začleniť ich do funkcie krajiny. V oblasti flyšových hornatín a vrchovín ponechať zosuvné mokrade v prirodzenom režime.
- 5.11 Postupne riešiť problematiku budovania spevnených a nespevnených lesných ciest tak, aby nedochádzalo k erózii pôd na svahoch.
- 5.15 Uplatňovať opatrenia na zlepšenie stavu kvality ovzdušia na území TSK, ktoré vyplývajú z aktuálnej platnej legislatívy v tejto oblasti (Programy na zlepšenie kvality ovzdušia, Akčné plány):
 - 5.15.1 Zohľadňovať pri rozvoji urbanizácie pôsobenie hluku z dopravy a v prípade potreby navrhovať protihlukové opatrenia,
 - 5.15.2 Podporovať účinnú a postupnú sanáciu starých environmentálnych záťaží, vrátane banských diel,
 - 5.15.3 Klásť dôraz na situovanie bývania mimo území s vysokým radónovým rizikom, resp. pred výstavbou stanoviť výšku radónového rizika,
 - 5.15.4 Pri návrhu výstavby priemyselných areálov na dotyku s obytnou zónou zabezpečiť ochranu vnútorného prostredia budov a príslušného vonkajšieho chráneného územia pred hlukom z vonkajšieho prostredia,
 - 5.15.5 Pri návrhu, výstavbe alebo podstatnej rekonštrukcii dopravných stavieb zabezpečiť, aby hluk v súvisiacom vonkajšom alebo vnútornom prostredí neprekročil najvyššie prípustné hodnoty.
- 5.16 Rešpektovať pri organizácii, využívaní a rozvoji územia význam a hodnoty jeho prírodných daností a najmä v osobitne chránených územiach (v zmysle územnej ochrany, sústavy NATURA 2000 a pod.), biotopov európskeho a národného významu, prvkoch územného systému ekologickej stability, NECONET, zvlášť biotopoch osobitne chránených a ohrozených druhov bioty, mokradí a voľne žijúcich živočíchov. Využívanie územia zosúladiť s funkciou ochrany prírody a krajiny.

- 5.17 Podporovať alternatívne poľnohospodárstvo v chránených územiach podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, v ochranných pásmach vodárenských zdrojov.
- 5.18 V miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou zabezpečiť protieróznú ochranu pôdy prevažne v oblastiach Myjavskej pahorkatiny, Bielych Karpát, Malých Karpát, Strážovských vrchov, Považského Inovca, Tribeča, Vtáčnika, Javorníkov.
- 5.21 V spolupráci s orgánmi ochrany prírody revitalizovať upravené vodné toky, kompletizovať sprievodnú vegetáciu výsadbou pásu domácich druhov drevín a krovín pozdĺž tokov zvýšením podielu trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií, čím vzniknú podmienky na realizáciu navrhovaných biokoridorov pozdĺž tokov.
- 5.22 Venovať pozornosť revitalizácii jestvujúcich potokov a prinávrateniu funkcie čiastočne likvidovaným resp. nevhodne upraveným tokom na riešenom území - zvlášť mimo zastavané územie obcí (zapojenie pôvodných ramien, vážín, prírodných úprav brehov a pod. , vysadiť lesy v nivách riek na plochách náchylných na eróziu, chrániť mokrade, spomaliť odtok vôd v upravených korytách.
- 5.26 Rešpektovať pri výstavbe v obciach na území kraja inundačné územia vodných tokov, ktoré sú ohrozené povodňami a vymedziť ich ako nepripustné z hľadiska umiestňovania novej zástavby.
- 5.27 Minimálne zasahovať do vodného režimu lužných lesov v oblastiach Váhu a jeho prítokov, aby nedochádzalo k odumieraniu lesných porastov.
- 5.28 Dopĺňať sprievodnú vegetáciu výsadbou pásov pôvodných domácich druhov drevín a krovín pozdĺž vodných tokov; budovať zatieňovacie pásy zelene pozdĺž odkrytých vodných tokov.
- 5.29 Rešpektovať zaplavované pobrežné pozemky neohrádzovaných vodných tokov, ochranné pásma hrádzi a tokov, inundačné územia, kde podľa okolností uplatňovať predovšetkým trávne, travinno-bylinné porasty.
- 5.30 Podporovať revitalizáciu vodných tokov, upravených vodných tokov a príľahlých pobrežných pozemkov z dôvodov vodohospodárskych, ekostabilizačných, krajinných a estetických funkcií.
- 5.31 Zamedziť vzniku prívalových vôd v území napr.: navrhovať systémy poldrov, záchytných priekop, retenčných nádrží v krajine a vhodné systémy terénnych úprav, minimalizovať výstavbu spevnených plôch v krajine.
- 5.32 Podporovať zadržiavanie zrážkových vôd v území, formou prírodných retenčných nádrží, jazierok, budovaním občasných vodných plôch plnených len zrážkami, dopĺňaním plôch zelene.
- 5.33 Nepovoľovať rozvoj osídlenia v zosuvných územiach, vyznačiť ich v územných plánoch obcí a rešpektovať ich ako nezastaviteľné územie.
- 5.34 Zvyšovať mieru zastúpenia prírodných prvkov v zastavaných územiach najmä vo verejných priestoroch; rozvíjať krajinnú zeleň v zastavaných územiach i vo voľnej krajine.
- 5.35 Územnoplánovacími nástrojmi presadzovať realizáciu adaptačných opatrení na zmenu klímy v zastavaných územiach obcí.

6 V oblasti usporiadania územia z hľadiska hospodárskeho rozvoja

- 6.1 Vytvárať podmienky pre zlepšenie výkonnosti a efektívnosti hospodárstva a harmonicky využívať celé územie kraja.
- 6.2 Nové podniky lokalizovať predovšetkým do disponibilných plôch v intraviláne obcí v existujúcich hospodárskych areáloch, prípadne uvažovať s možným využitím uvoľnených areálov poľnohospodárskych dvorov.

7 V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

- 7.1 Cestná infraštruktúra
 - 7.1.1 Rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry a vyplývajúce obmedzenia v jej ochranných pásmach.
 - 7.1.2 Rýchlostná cesta R2, súčasť Súhrnnej (Comprehensive) siete TEN-T, súčasť AGR č. E572, v koridore danom jej osou a ochranným pásmom uvedenými v platnom územnom rozhodnutí: v návrhovom období realizovať komunikáciu v úsekoch Chocholná križovatka s diaľnicou D1 – Ruskovce a Pravotice – Nováky, vrátane úsekov preložiek cesty I/9 vyvolaných realizáciou rýchlostnej cesty R2 a privádzačov rýchlostnej cesty.
 - 7.1.12 Cesta II/507 (regionálneho významu), v návrhovom období realizovať v úseku: križovatka s cestou I/9 **Trenčianska Turná** – križovatka so súčasnou cestou I/61B Trenčín, homogenizáciu

- stavebných parametrov cesty v 4 pruhovom usporiadaní v koridore danom osou a ochranným pásmom existujúcej trasy komunikácie.
- 7.1.13 Homogenizovať stavebné parametre cesty v koridore danom osou a ochranným pásmom existujúcej trasy cesty II/507 (regionálneho významu).
 - 7.1.16 Cesta II/507 (regionálneho významu), zabezpečiť územnú rezervu pre preložky v koridore danom osou a ochranným pásmom preložky v úsekoch: Trenčianske Stankovce - Bierovce - **Trenčianska Turná**.
 - 7.1.35 V návrhovom období preukázať oprávnenosť a určiť spôsob realizácie obchvatov, preložiek a homogenizácií ciest II. a III. triedy, uvedených v bodoch 7.1.9 až 7.1.34, v zmysle platnej metodiky MD SR o Plánoch udržateľnej mobility, resp. o Generálnych dopravných plánoch.
- 7.2** Infraštruktúra železničnej dopravy
- 7.2.2 Rešpektovať lokalizáciu existujúcej železničnej infraštruktúry a jej ochranné pásma.
- 7.4** Infraštruktúra leteckej dopravy
- 7.4.1 Rezervovať a chrániť územie verejných letísk nadregionálneho významu na lokalitách: Trenčín, letisko doporučené na získanie štatútu medzinárodnej dopravy.
 - 7.4.3 Rešpektovať ochranné pásma letísk a heliportov všetkých druhov, v súlade s platnými rozhodnutiami o určení ochranných pásiem.
- 7.6** Hromadná doprava
- 7.6.1 V návrhovom období, v aglomeráciách Stredného Považia a Hornej Nitry, vybudovať integrované systémy hromadnej prepravy osôb s koordinovanou tarifnou politikou.
 - 7.6.2 Podporovať rozvoj verejnej hromadnej dopravy a zvyšovať využívanie ekologických pohonných hmôt vo verejnej doprave.
- 7.7** Infraštruktúra cyklistickej dopravy
- 7.7.2 Zabezpečiť územnú rezervu pre koridory cyklistických komunikácií Trenčianskeho kraja v nasledujúcich úsekoch: Trenčín – Bánovce nad Bebravou – Žabokreky nad Nitrou/Brodzany.

8 V oblasti nadradenej technickej infraštruktúry

- 8.1.1 Rešpektovať existujúce koridory pre nadradený plynovod a elektrické vedenie pre veľmi vysoké napätie.
 - 8.1.10 Vytvárať priaznivé podmienky a podporovať intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov v systémovej energetike s vylúčením negatívneho dopadu na charakter krajiny.
 - 8.1.11 Vytvárať podmienky pre postupnú plynifikáciu obcí kraja.
 - 8.1.15 Podporovať lepšie využívanie existujúcich centrálnych zdrojov tepla, ich rekonštrukciu, modernizáciu a rozšírenie, s cieľom zvyšovania účinnosti pri výrobe a distribúcii tepla.
- 8.2** Vodné hospodárstvo
- 8.2.1 Rešpektovať ochranné pásma vodárenských zdrojov, chránených vodohospodárskych oblastí (Strážovské vrchy, Beskydy-Javorníky) a pásma ochrany vodovodných a kanalizačných potrubí.
 - 8.2.2 Rešpektovať ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov.
 - 8.2.4 Na úseku verejných kanalizácií:
v súlade s Plánom rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky, koncepciou vodohospodárskej politiky Slovenskej republiky a v súlade s plánom rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja:
b) zabezpečiť zodpovedajúcu úroveň odvádzania a sekundárneho (biologického) čistenia komunálnych odpadových vôd z aglomerácií s produkciou organického znečistenia v aglomeráciách od 2 000 EO do 10 000 EO (v zmysle prílohy č. 4.1 Vodného plánu Slovenska),
j) Aglomerácia Trenčianske Stankovce: intenzifikácia a dobudovanie ČOV a kanalizácie v obciach: Trenčianske Stankovce a **Trenčianska Turná**, vybudovanie kanalizácie v ďalších obciach tejto aglomerácie,
o) podmieniť nový územný rozvoj obcí napojením na existujúcu, resp. navrhovanú verejnú kanalizačnú sieť, s následným čistením komunálnych odpadových vôd v ČOV.
 - 8.2.5 Na úseku odtokových pomerov povodí: v súlade s požiadavkami ochrany prírody a odporúčaniami Rámcovej smernice o vodách a Plánu manažmentu povodňového rizika v čiastkovom povodí Váhu, Nitry a Myjavy:

- a) vykonávať na upravených tokoch údržbu za účelom udržiavania vybudovaných kapacít,
- b) zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch a v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov v extrémnych situáciách tak povodňových, ako aj v období sucha,
- c) zabezpečiť na neupravených úsekoch tokov predovšetkým ochranu intravilánov miest a obcí, nadväzne komplexne riešiť odtokové pomery na tokoch v súlade s rozvojovými programami a koncepciou rozvoja,
- e) vytvárať územnotechnické predpoklady na úpravu a revitalizáciu vodných tokov v čiastkovom povodí Váhu a Nitry v súlade s rozvojovými programami a koncepciou vodného hospodárstva,
- f) vytvoriť podmienky pre včasnú prípravu a realizáciu protipovodňových opatrení,
- g) zabezpečiť ochranu inundačných území tokov a zamedziť v nich výstavbu a iné nevhodné činnosti.

8.2.7 V oblasti protipovodňovej ochrany:

8.2.7.1 rešpektovať záplavové čiary, vyplývajúce z máp povodňového ohrozenia a povodňového rizika, hlavne v oblastiach, v ktorých možno predpokladať pravdepodobný výskyt významného povodňového rizika.

9.1 V oblasti odpadového hospodárstva

- 9.1.1 Rešpektovať vypracované platné programy odpadového hospodárstva na úrovni štátu a Trenčianskeho kraja,
- 9.1.2 Podporovať separovaný zber využiteľných zložiek s cieľom znížiť množstvo komunálneho odpadu ukladaného na skládky,
- 9.1.3 Podporovať zakladanie a rozvoj kompostární v obciach,
- 9.1.4 Podporovať zariadenia na spaľovanie odpadov, používajúce šetrné technológie a moderné odľučovacie zariadenia na znižovanie emisií a celkovo uprednostňovať energetické alebo termické zhodnocovanie odpadu pred skládkovaním,
- 9.1.5 Podporovať zmapovanie a odstránenie vo voľnej krajine rozptýleného odpadu a nelegálnych skládok odpadu a následne revitalizáciu týchto plôch,
- 9.1.6 Podporovať aktivity vedúce k uzatváraniu banských diel a lomov s využitím odpadov – predovšetkým výkopových zemín vznikajúcich pri stavebnej činnosti,
- 9.1.8 Minimalizovať množstvo kalov z ČOV ukladaných na skládky.

Poznámka:

V súčasnosti Trenčiansky samosprávny kraj obstaráva Zmeny a doplnky č. 4 Územného plánu Veľkého územného celku Trenčianskeho kraja a v prípade schválenia predmetných zmien a doplnkov do doby spracovania a prerokovania novej ÚPD obce Trenčianska Turná bude potrebné zosúladiť s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou v aktuálnom znení.

4. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH PROBLÉMOV A STRETOV V ÚZEMÍ

Územný plán je jediný komplexne vypracovaný dokument, ktorý charakterizuje sídelný útvar, jeho históriu, súčasnosť a hlavnú budúcnosť. Postihuje všetky funkčné zložky daného sídla – bývanie, rekreáciu, občiansku vybavenosť, výrobu, dopravnú a technickú infraštruktúru, životné prostredie, prírodné pomery. Každý sídelný útvar má svoje špecifické problémy, ktoré sú predmetom riešenia územného plánu.

V prípade obce Trenčianska Turná sem možno zaradiť tieto problémy, ktoré má obec v záujme aktívne riešiť:

- Nedostatok oddychových a zelených zón v obci,
- Nedostatočná kapacita a úroveň miestnej sociálnej infraštruktúry,
- Nedostatočná infraštruktúra pre rozvoj turizmu a cestovného ruchu,
- Nedostatočné využitie prírodného potenciálu obce, so zohľadnením záujmov ochrany prírody a krajiny,
- Chýbajúce dopravné cykloprepojenie na okolité obce, ktoré by umožnilo najmä bezpečné ekologické presuny obyvateľov do okolitých obcí a miest,
- Nedostatok lokalít pre rozvoj individuálnej bytovej výstavby,

- Zlý stav niektorých častí miestnej dopravnej infraštruktúry a technickej infraštruktúry,
- Neobývané, staré a nevyhovujúce stavby bytového fondu v obci,
- Vodohospodárske problémy v okolí vodných tokov Soblahovský, Hukov, Lavičkový a Turniansky potok,
- Rozšírenie resp. nové lokality priemyselnej zóny určené pre obchod, podnikanie, služby.

5. POŽIADAVKY NA RIEŠENIE VYPLÝVAJÚCE Z DEMOGRAFICKÝCH, SOCIÁLNYCH, EKONOMICKÝCH A ENVIRONMENTÁLNYCH POTRIEB OBCE

5.1 Tendencie a predpoklady vývoja obyvateľstva:

- Navrhnuť územia, kde je v blízkej budúcnosti reálny rozvoj individuálnej bytovej výstavby a hromadnej bytovej výstavby.
- Správnym riešením územného plánu obce pridať obci na celkovej atraktivite, ktorá zabezpečí, aby obyvatelia nemali potrebu a túžbu sa sťahovať do iných sídiel, čím sa dosiahne stabilizácia počtu trvalých obyvateľov, a taktiež sa umožní nárast počtu obyvateľov, ktorých obec priťahne z iných sídiel.

5.2 Zabezpečenie rozvoja bývania, sociálneho bývania a nájomného bývania:

- Navrhnuť územia, kde je v blízkej budúcnosti reálny rozvoj individuálnej bytovej výstavby a hromadnej bytovej výstavby.
- Vytvoriť územno-technické podmienky pre vhodný rozvoj sociálneho a nájomného bývania.

5.3 Zabezpečenie rozvoja sociálnej vybavenosti a sociálnych služieb:

- Vytvoriť územno-technické podmienky pre zriadenie, resp. výstavbu obecných nájomných bytov pre seniorov.
- Vytvoriť územno-technické podmienky pre zriadenie, resp. výstavbu nového zariadenia pre seniorov, denného stacionáru.

5.4 Zabezpečenie rozvoja školstva:

- Vytvoriť územno-technické podmienky pre rekonštrukciu, modernizáciu, resp. prístavbu existujúcej základnej školy a materskej školy, vrátane príslušných plôch a zariadení.
- V prípade veľkého nárastu počtu obyvateľov uvažovať s vyčlenením plochy pre nové školské zariadenia.

5.5 Zabezpečenie rozvoja zdravotníckych služieb:

- Vytvoriť územno-technické podmienky pre rekonštrukciu existujúcich zdravotníckych zariadení a pre výstavbu nových objektov pre zdravotníctvo.

5.6 Zabezpečenie rozvoja športu, rekreácie a cestovného ruchu:

- Vytvoriť územno-technické podmienky pre rozvoj a modernizáciu existujúcich športových areálov, pre výstavbu nových objektov a areálov pre šport, rekreáciu a cestovný ruch, a pre rozvoj kultúrnej činnosti.
- Vytvoriť územno-technické podmienky pre rozvoj infraštruktúry a zázemia pre regionálny cestovný ruch – ubytovanie, stravovanie.
- Vytvoriť územno-technické podmienky pre rozvoj agroturistiky, podporiť poznávaciu, vidiecku a cyklistickú turistiku.
- Stanoviť koncepciu zapojenia obce do systému cyklistických trás v rámci regionálnych sídelných vzťahov.

5.7 Tendencie a rozvoj v ekonomickej a hospodárskej oblasti:

- Podporovať poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.
- Podporovať zhodnotenie produktov miestneho lesného hospodárstva, čím sa dosiahne vyššia pridaná hodnota lesohospodárskych výrobkov.

- Pre rozvoj v ekonomickej a hospodárskej oblasti uvažovať aj s rozvojom regionálneho cestovného ruchu a rekreácie.
- Nové objekty a areály priemyselnej výroby, skladov umiestňovať len v zónach na to určených územným plánom a tak, aby činnosť výrobných areálov nenarúšala ostatné funkčné zložky sídla.

5.8 Zabezpečenie ochrany prírody a krajiny:

- V zmysle zákona č. 543/ 2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny na riešenom území platí stupeň ochrany č. 1 – všeobecná ochrana prírody. Nenachádzajú sa tu žiadne vyhlásené územia s vyšším stupňom ochrany. V záujmovom území nie sú evidované žiadne územia európskeho významu ani chránené vtáčie územia.
- Pri rozvoji územia rešpektovať a chrániť ekologicky významné segmenty krajiny (prvky bez legislatívnej ochrany), medzi ktoré patria:
 - Biotopy národného a európskeho významu: Lk 1 nížinné a podhorské kosné lúky (Biotop európskeho významu 6510), Lk 3 mezofilné pasienky a spásané lúky (Biotop národného významu), Ls5.1 bukové a jedľovo - bukové kvetnaté lesy (Biotop európskeho významu 9130), Ls5.2 kyslomilné bukové lesy (Biotop európskeho významu 9110), Ls2.1 dubovo-hrabové lesy karpatské (Biotop národného významu), Ls3.5.1 sucho- a kyslomilné dubové lesy (Biotop národného významu), Ls3.5.2 sucho- a kyslomilné dubové lesy s *Genista pilosa** (Prioritný biotop európskeho významu 9110*), Ls1.3 jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (Prioritný biotop európskeho významu 91E0*).
 - Iné významné krajinné prvky, prispievajúce k ekologickej stabilite: Z iných významných krajinných prvkov sa v území nachádzajú lokality s výrazne vyššou biotickou významnosťou ako okolité plochy. V záujmovom území na základe terénneho a botanického prieskumu bolo na poľnohospodárskom pôdnom fonde vyčlenených celkovo 62 lokalít a na nich zaznamenaných 274 taxónov vyšších cievnatých rastlín.
 - Miestne genofondové lokality: GL - 1: Brehové porasty Hukovho potoka (lokality prieskumu vegetácie č. 61), GL - 2: Brehové porasty potoka Mníchovka (lokality prieskumu vegetácie č. 44, 45), GL - 3: Pod Laziskom (lokality prieskumu vegetácie č. 46), GL - 4: Kyslá voda (lokality prieskumu vegetácie č. 28, 56), GL - 5: Dolina (lokality prieskumu vegetácie č. 19, 20, 21), GL - 6: Sedličiansky potok (lokality prieskumu vegetácie č. 4 - 7, 13, 14), GL - 7: kosená lúka so solitérmi pod lesom (lokality prieskumu vegetácie č. 57), GL - 8: kosená lúka so solitérmi borovic a čerešní Patlíková (lokality prieskumu vegetácie č. 9), GL - 9: kosená lúka nad Breziny (lokality prieskumu vegetácie č. 59), GL - 10: ochranné lesy, Skalka – Stráne, GL - 11: ochranné lesy Vojtková I, GL - 12: ochranné lesy Vojtková II.
 - Ostatné významné krajinné prvky: V riešenom území ich zastupujú meandrujúce neregulované vodné toky s príslušnými brehovými porastami a fragmentami aluviálnych lúk, lesy, nelesná vegetácia (brehové porasty vodných tokov, medze, lesíky a remízky, lúčne porasty a ich úhory, zeleň záhrad a verejná zeleň).
- Rešpektovať a chrániť existujúce mokrade, podporiť obnovenie mokradí.
- Podporiť realizáciu vodozádržných opatrení na miestnych potokoch - zabezpečiť retenčnú schopnosť v krajine - návrh ekologicko-vodohospodárskych opatrení spomaľujúcich odtok a zvýšenie retenčného účinku povodia, založenie mikrodepresíí.
- Chrániť miestne lesy udržateľným lesným hospodárstvom, ktoré nesmie fungovať na úkor ochrany prírody.
- Vytypovať hodnotné lokality z hľadiska prírodnej a krajinnej štruktúry, ktoré sa určia ako bezzásahové územia.
- Nenavrhovať nové lesné cesty, podporiť údržbu existujúcich lesných ciest.
- Obnoviť prirodzené korytá miestnych potokov, v poľnohospodárskej krajine navrhnúť chýbajúcu sprievodnú zeleň pozdĺž vodných tokov.
- Obnoviť rozčlenenie monoblokov ornej pôdy na menšie celky s cieľom obnoviť pôvodnú mozaikovitú poľnohospodársku krajinu a tým eliminovať rozkladné, deštruktívne a erózne procesy a zvýšiť tak ekologickú stabilitu a malebnosť krajiny.

- Rešpektovať a aktívne chrániť existujúce hodnotné prírodné územia, prvky a línie a prvky územného systému ekologickej stability.
- Rešpektovať ustanovenia zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.
- Ochranu a tvorbu krajiny zabezpečiť v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja, posilniť jej stabilitu a diverzitu.
- Navrhnuť zvýšenie podielu nelesnej stromovej a krovinnej vegetácie pozdĺž vodných tokov a ciest v krajine.
- Doplnenie vegetácie pre kompozičné dotvorenie zastavaného územia obce.
- Podporovať udržiavanie, resp. realizáciu protieróznej ochrany pôdneho fondu prvkami vegetácie vo forme biokoridorov.
- Udržiavať sady a záhrady patriace medzi vysokú vegetáciu, pretože sú nositeľmi krajinnotvorných prvkov.
- Rešpektovať existujúcu drevinovú vegetáciu a plochy lúk pozdĺž ciest a zahrnúť ich medzi stabilizačné prvky krajiny, príp. prvky siete ekologickej stability na miestnej úrovni.
- Zabrániť rozširovaniu expanzívnych druhov rastlín a rozširovaniu inváznych druhov rastlín v území.
- Pri nových rozvojových lokalitách zachovať štruktúru vidieckeho osídlenia (pomer zastavaná plocha / záhrada musí byť na vhodnej úrovni).
- Pri rozvojových projektoch uvažovať s trvalou výsadbou zelene.
- Realizovať povrchové nespevnené rigoly za účelom ochrany zastavaného územia obce pred prívalovými dažďami.
- Obmedziť alebo úplne vylúčiť používanie chemických prostriedkov a pesticídov najmä v blízkosti zamokrených plôch a vodných tokov.
- Vytváranie zelených trávnatých pásov pozdĺž ciest, aby sa zabránilo k splavovaniu ornice a zaplavovaniu ciest a komunikácii.

5.9 Zabezpečenie ochrany a využiteľnosti zdrojov a ložísk nerastov:

- V katastrálnom území obce Trenčianska Turná sa nachádza výhradné ložisko „Trenčianska Turná – tehliarske suroviny (553)“; s určeným dobývacím priestorom (DP) pre obec Trenčianska Turná. Obvodný banský úrad v Prievidzi eviduje tento dobývací priestor, jeho ochranu zabezpečuje obec Trenčianska Turná. Povinnosť orgánov územného plánovania a spracovateľov ÚPD je navrhovať riešenie, ktoré je z hľadiska ochrany a využitia nerastného bohatstva a ďalších verejných záujmov najvýhodnejšie (§15 ods. 1 banského zákona), v súlade aj s požiadavkou Ministerstva životného prostredia SR, Odb. štátnej geologickej správy na dodržanie ustanovení § 18 a § 19 banského zákona bude územný plán obce Trenčianska Turná riešený tak, aby bola zabezpečená ochrana výhradných ložísk proti znemožneniu alebo sťaženiu ich dobývania. Podľa § 17 ods. 5 a § 26 ods. 3 banského zákona budú v územnom pláne vyznačené hranice chránených ložiskových území a dobývacích priestorov - územie v blízkosti dobývacieho priestoru nie je využívané na obytné, prípadne rekreačné účely. Plocha ložiska sa v súčasnosti využíva ako poľnohospodárska orná pôda. Toto ložisko eviduje Štátny geologický ústav D. Štúra, ktorý okrem toho v predmetnom území eviduje staré banské diela. Na základe požiadavky Ministerstva životného prostredia SR, Odb. štátnej geologickej správy budú evidované staré banské diela vymedzené ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu. V katastrálnom území nie je určené prieskumné územie pre vyhradený nerast.

5.10 Zabezpečenie ekologickej stability a konektivity územia, vyplývajúce z priemetu regionálnych územných systémov ekologickej stability, miestnych územných systémov ekologickej stability a z krajinnoplánovacích štúdií:

- Pri rozvoji územia rešpektovať regionálny územný systém ekologickej stability okresu Trenčín. V riešenom území bolo vymedzené: regionálne biocentrum Považský Inovec RBc 40 zasahujúce do južnej časti katastra, z neho (mimo riešené územie) vychádza nadregionálny biokoridor smerujúci na nadregionálne biocentrum Žihľavník-Baske.
- Pri rozvoji územia rešpektovať miestny územný systém ekologickej stability. Prvky navrhovanej kostry MÚSES (z roku 2008) sú nasledovné: biocentrá (MBc 1 Miestne biocentrum Mrazáky, MBc 2 Miestne biocentrum Sedličianskeho potoka, MBc 3 Miestne biocentrum Kyslá voda – Lipníky, MBc 4 Miestne

biocentrum Patlíková, MBc 5 Miestne biocentrum Skalka- Stráne), biokoridory (MBk 1 Turniansky potok, MBk 2 Malé Zajarčie (presnejšie Hukov potok), MBk 3 Soblahovský potok, MBk 4 Sedličiansky potok, MBk 5 Potôčky- Mrazáky, MBk 6 Zadná Vrlačka, MBk 7 Pod Laziskom), interakčné prvky (plošné a líniové), ostatné ekostabilizačné prvky.

5.11 Zabezpečenie adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy:

- Rešpektovať Stratégiu adaptácie SR na zmenu klímy – aktualizácia (MŽP SR, 2018) a Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy, (MŽP SR, 2021).
- Zvyšovanie podielu zelených plôch - vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v zastavanom území.
- Zachytávanie dažďových vôd (zaústenie zvodov zo striech a terás do zberných nádob, rigolov s odvedením zachytenej vody do vsaku, zberných jazierok, dažďových záhrad, poldrov).

6. HLAVNÉ POŽIADAVKY NA ÚZEMIE OBCE Z HĽADISKA PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA

Obec sa skladá z dvoch častí – Trenčianska Turná a Hámre. Na území obce Trenčianska Turná bolo osídlenie už v neolite (sídliisko volútovej kultúry), obec sa prvýkrát spomína v roku 1269. Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom a chovom dobytká. Obec Hámre sa spomína v roku 1598, keď patrila mestu Trenčín. Podľa tradície pracovali železné hámre už v polovici štrnásteho storočia pre zbrojársku výrobu, neskôr sa obyvatelia zaoberali poľnohospodárstvom. Dnešná Trenčianska Turná vznikla spojením Trenčianskej Turnej a Hámrov v roku 1976.

Výrazný rozvoj obce nastal po roku 1990, keď obec zaznamenala takmer osemnásťpercentný nárast obyvateľstva. Okolo centrálnej časti Trenčianskej Turnej, ktorá je sústredená pozdĺž Turnianskeho potoka sa rozvíjajú urbanistické štruktúry po obvode, najmä severne a južne od centra. Tieto postupne vytvárajú pravidelný systém ulíc lemovaných rodinnými domami, lokálne aj málopodlažnými viacbytovými domami. Východná časť zastavaného územia okolo Horného Majera má polyfunkčný charakter výroby, obchodu a služieb. V časti Hámre je hlavnou funkciou bývanie s rozvojom najmä západným smerom k časti Trenčianska Turná.

Základnou koncepciou navrhovanej urbanistickej štruktúry je rozvoj obce západným smerom s funkciou bývania a urbanistické prepojenie oboch častí funkciami, ktoré by naplnili centrálny charakter. Obec Trenčianska Turná má funkčné využitie s nasledovnou základnou štruktúrou:

- Obytné územia a zmiešané územia bývania s občianskou vybavenosťou, alebo rekreáciou a športom. Tieto i v návrhu naďalej budú vytvárať základný funkčný charakter obce.
- Výrobné územia sú prevažne reprezentované existujúcimi zariadeniami sústredenými vo východnej časti zastavaného územia časti Trenčianska Turná a s predpokladom rozvoja východne od týchto plôch. V zastavanom území obce sa nachádzajú menšie nezávadné výrobné areály, hlavne areály výrobných služieb.
- Rekrečné územia - uvažuje sa s ich posilnením a s posilnením rekreačného a turistického poznávacieho potenciálu obce.

Medzi základné požiadavky z hľadiska priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce zaradujeme:

- V rámci územného plánu zdefinovať miesta na rozvoj jednotlivých funkčných zložiek sídla, a pre tieto funkčné zložky stanoviť jasné regulatívy. Vytvoriť logické a prevádzkovo jasné vzťahy medzi jednotlivými funkciami obce, stanoviť ich polohu a prioritu.
- Pri návrhu novej zástavby, resp. obnovy existujúceho fondu brať do úvahy potrebu vytvárania ucelených funkčných zón bez premiešavania nezlučiteľných funkcií – napr. bývanie s výrobou väčšieho rozsahu.
- Minimalizovať asanácie, na asanáciu navrhnúť len tie objekty, ktoré bránia realizácii zámerov verejného záujmu, alebo ktorých technický stav znemožňuje ich rekonštrukciu a ďalšie využívanie.
- Rešpektovať, podporiť a revitalizovať existujúce centrum obce so zastúpením objektov a prvkov občianskej vybavenosti a kultúry v ťažiskovej polohe. Venovať pozornosť doriešeniu hmotovo-

priestorového, kompozičného, výtvarno-estetického a funkčného charakteru centra a širšieho centra obce s rešpektovaním typológie prevažujúcej historickej zástavby, výškovej profilácie objektov a celkovej mierky. Cieľom riešenia a stanovením regulatívov pre toto územie je podporenie rekonštrukcie a prestavby týchto štruktúr a dotvárania nových štruktúr. Brať ohľad na dotvorenie prevádzkových väzieb prepájajúcich priestory spoločensky najviac frekventované, rozptylných plôch a plôch zelene v rámci týchto priestorov bez implementácie architektonicky a typologicky nevhodných stavieb.

- Postupná delimitácia znehodnocujúcich objektov zo spoločensky najcennejších priestranstiev a dostavba rozostavaných objektov.
- Podporiť hmotovo-priestorovým riešením dokomponovanie hlavných kompozičných osí celého zastavaného územia obce so zachovaním historicky vyprofilovaných parciálnych kompozičných zásad.
- Nové rozvojové územia riešiť s ohľadom na prevládajúci objemovo-priestorový charakter územia a jeho kompozičný systém.
- Rešpektovať existujúcu urbanistickú koncepciu, ktorej úpravy by mali smerovať k vyriešeniu súčasných požiadaviek a potrieb obce s víziou budúcich nárokov na všetky jeho funkcie ako neustále sa vyvíjajúceho organizmu.
- Zachovať (najmä v pôvodných častiach obce) typický ráz vidieckeho sídla. Neuvažovať s výstavbou hromadnej bytovej výstavby nad 4 podlažia.
- Zachovať súčasnú urbanistickú štruktúru potočnej a prístej dediny, nenarušať nevhodnou výstavbou mierku vidieckeho sídla. Uprednostniť ľudskú mierku objemovej skladby rešpektujúcej dominantné historické pozadie a jeho akcenty a dominanty.
- Pri novej výstavbe rešpektovať a nadväzovať na historicky vytvorenú sídelnú štruktúru s cieľom dosiahnuť vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity a špecifickosti pôvodného osídlenia.
- Navrhnuť systém dotvorenia zastavaného územia štruktúrou verejne prístupnej vzrastlej zelene a s potenciálnym využitím vodných prvkov v systéme zástavby.
- Formovať sídlo ako kompaktný celok (v rámci zastavaného územia) s prirodzenou gradáciou k ťažisku obce.
- Navrhnuť územia, kde je v blízkej budúcnosti reálny rozvoj individuálnej bytovej výstavby a hromadnej bytovej výstavby.
- Mimo zastavaného územia obce vymedziť plochy na možnosť výstavby samostatne stojacich rekreačných chát, zamedziť nekoordinovanému umiestňovaniu rekreačných chát v rôznych polohách k.ú.
- Navrhnuť rozvoj rekreačnej zložky sídla tak, aby rekreácia a šport boli prístupné pre všetkých obyvateľov obce.
- Vytvoriť územno-technické podmienky pre rozvoj rekreácie a športu, turizmu a cykloturizmu na regionálnej úrovni, vrátane rozvoja infraštruktúry cestovného ruchu.
- Vytvoriť územno-technické podmienky pre rozvoj agroturistiky, podporiť poznávaciu, vidiecku a cyklistickú turistiku.
- Stanoviť koncepciu zapojenia obce do systému cyklistických trás v rámci regionálnych sídelných vzťahov.
- Nové objekty a areály priemyselnej výroby, skladov umiestňovať len v zónach na to určených územným plánom a tak, aby činnosť výrobných areálov nenarušala ostatné funkčné zložky sídla.
- Podporovať poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.
- V rámci územného plánu obce definovať funkčno-priestorové riešenie celkovej koncepcie rozvoja sídla k návrhovému obdobiu, v rámci celého k.ú.
- Pre zabezpečenie optimálneho rozvoja jednotlivých častí sídla vytvoriť regulačné podklady (spracovanie urbanisticko-architektonických štúdií, zastavovacích štúdií, malých pozemkových úprav a pod.) a vytvárať predpoklady pre realizačné zámery.
- Pri novej výstavbe chrániť súčasné prírodné a krajinné hodnoty a kultúrno-historické dedičstvo obce, definovať zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie.
- Rešpektovať a vhodne využívať hodnotné územia prírody v riešenom území.
- Rozvoj obce orientovať v maximálnej miere do zastavaného územia – zhodnotiť nevyužitú plochu, niektoré veľkoplošné záhrady za rodinnými domami.

- Novú zástavbu navrhnuť tak, aby homogenizovala, intenzifikovala súčasnú štruktúru obce a využívala a zhodnocovala existujúci priestorový potenciál územia.
- Dbieť na skutočnosť, aby každé územie v zastavanom území obce, ale aj mimo neho malo zadefinované svoje optimálne funkčné využitie.
- Vytvoriť územnotechnické podmienky pre naplnenie cieľov, priorít a opatrení stanovených v programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.
- Na základe analýzy súčasného stavu obce využiť a rozvinúť všetky pozitívne prvky územia. V rámci ÚPN-O riešiť zistené problémy a strety v území.
- Odporúčať a vytvárať podmienky pre profesionálny prístup s účasťou architekta pri rozvíjaní predstáv o ďalšom rozvoji zástavby; vylúčenie živelného prístupu k zástavbe už od úrovne rodinného domu.
- Zabezpečiť navrhnutým riešením plnohodnotné napojenie všetkých štruktúr na dopravnú a technickú vybavenosť obce.
- Rešpektovať koridory dopravnej a technickej infraštruktúry a ich ochranné a bezpečnostné pásma,
- V návrhu rešpektovať všetky druhy ostatných ochranných a hygienických pásiem.
- Do návrhu ÚPN-O premietnuť aj zámery a všetky záväzné regulatívy vyplývajúce z ÚPN-VÚC Trenčianskeho kraja, v aktuálnom znení.
- Pri rozvoji sídla zosúladiť rozvojové zámery najmä s koncepciou trvalej udržateľnosti.

7. POŽIADAVKY NA OCHRANU KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

STRUČNÁ HISTÓRIA OBCE

Najstaršími dokladmi osídlenia obce Trenčianska Turná a jej bezprostredného okolia sú nálezy kamennej štiepanej industrie, pochádzajúce zo staršej doby kamennej (paleolitu). Koncentrácie artefaktov, naznačujúce jednotlivé lokality, sa nachádzajú najmä južne a východne od obce, na tiahlych chrbtoch, nadväzujúcich na severné svahy Považského Inovca. Lokality v katastri Trenčianskej Turnej predstavujú súčasť komplexu paleolitických sídlisk na územiach Trenčianskych Stankoviec, Trenčianskej Turnej a Mníchovej Lehoty.

Najstaršie paleolitické osídlenie možno datovať do stredného paleolitu, nositeľom kultúry ktorého boli neandertálci. Vek najstarších nálezov možno určiť len s istou pravdepodobnosťou približne na 50 000 až 70 000 rokov. Mladšie obdobie predstavuje staršia fáza mladého paleolitu (približne pred 35 000 rokmi), z ktorej pochádzajú okrem iných artefaktov aj nálezy významných nástrojov, tzv. listovitých hrotov. V surovinovom zložení prevládajú miestne rohovce a radiolarity červenohnedej, zelenej a hnedej farby, ojedinele sa vyskytuje aj limnosilit, pravdepodobne zo stredného Slovenska, ako aj iné silicity.

Vrchol dosahuje paleolitické osídlenie Trenčianskej Turnej a okolia v strednej fáze mladého paleolitu, počas kultúry gravettien. Väčšinu gravettienskych lokalít možno priradiť k jeho mladšej fáze, tzv. horizontu hrotov s vrubom (približne pred 23 000 rokmi). Industria z tohto obdobia má výrazne čepeľovitý charakter, pričom čepele slúžili ako polotovary pri následnej výrobe širokého spektra nástrojov, najmä škrabadiel, rydiel či hrotov. Na rozdiel od staršieho obdobia je na výrobu nástrojov využívaný popri radiolaritoch najmä silicit z glaciogénnych sedimentov, tzv. pazúrik, ktorý patináciou nadobudol bielu až modrastú farbu. Náleziská z obdobia horizontu hrotov s vrubom predstavujú súčasť osídlenia obidvoch brehov Váhu, ktorý slúžil ako významná komunikačná a migračná trasa ako ľudských populácií, tak i pleistocénnej fauny (napr. mamutov a sobov), pričom lokality z tohto obdobia sa koncentrujú najmä v oblasti Piešťan a Trenčianskej kotliny.

Osídlenie mladšej fázy mladého paleolitu, neskorého paleolitu a mezolitu má výrazne epizodický charakter, dokladom ktorého je niekoľko menej výrazných nástrojov.

Následujúce obdobie mladšej doby kamennej, tzv. neolitu je na rozdiel od lovcov a zberačov paleolitu charakteristické dlhodobejším osídlením vhodnej polohy v podobe usadlostí, zložených z dlhých drevených domov, poľnohospodárstvom, chovom zvierat a v oblasti materiálnej kultúry zhotovovaním keramiky a brúsených nástrojov (pričom štiepané nástroje nadobúdajú menšie rozmery a celkovo iný charakter). Na východ od Trenčianskej Turnej sa nachádzajú stopy po takejto lokalite, z ktorej pochádzajú početné nálezy štiepaných a brúsených nástrojov. Hrubostenná, avšak najmä tenkostenná keramika, ktorá sa tu nachádzala vo veľkých množstvách, umožňuje zaradenie náleziska do tzv. kultúry s lineárnou keramikou (približne 5 000 p.n.l.). Toto nálezisko nie je v okolí obce jediné, menej početné doklady neolitického osídlenia možno nájsť aj neďaleko obecného cintorína či v blízkosti poľnej cesty do miestnej časti Hámre.

Dobu bronzovú v Trenčianskej Turnej reprezentujú nálezy z mladšej doby bronzovej (okolo 1 100 p.n.l.), z tzv. lužickej kultúry, ktoré sa našli neďaleko sútoku Hukovho potoka a Turnianskeho potoka. Do mladšej doby bronzovej možno zaradiť aj početné nálezy tzv. urnových hrobov, ktoré boli archeologicky skúmané a odborne dokumentované počas stavby hypermarketu Tesco v Trenčíne – Belej a ktoré sú verejnosti prezentované v priestoroch obchodného centra Laugaricio, ako aj nález fragmentu bronzovej ihlice z lokality medzi Trenčianskou Turnou a Veľkými Bierovcami.

Z doby rímskej pochádzajú okrem niekoľkých strieborných mincí – denárov, známych zo staršej literatúry aj nálezy fragmentov luxusnej rímskej keramiky, tzv. terry sigillaty. Jeden nález, predstavujúci dno a časť steny nádoby, pochádza východne od obce. Ďalší kus bol objavený v blízkosti majera. Obidva nálezy, predstavujúce importy z územia Rímskej ríše, sú datované do obdobia približne okolo roku 200.

Slovanské, resp. veľkomoravské obdobie (9. storočie) reprezentujú nálezy z centra obce (železná sekera, esovité náušnice, neporušená nádoba). Stredoveké nálezy predstavujú najmä početné nálezy keramiky na viacerých miestach v obci, v poslednom čase napríklad v blízkosti majera. V minulosti mal byť na území obce nájdený poklad – hromadný nález asi 20 zlatých mincí kráľov Mateja Korvína a Vladislava II. (2. polovica 15. – začiatok 16. storočia).

Názov obce mohol byť odvodený od zvieraťa „tur“ alebo od strážnej veže zvanej „turna“, ktorá mohla stáť na tomto strategicky významnom mieste. Obidve možnosti však dosvedčujú starobylosť tohto názvu, i keď priama písomná zmienka pochádza z roku 1269. V Zoborských listinách sa však spomína „Turna aqua“ (Turniansky potok) už v roku 1113.

Od roku 1406 bola v obci kaplnka a už pred rokom 1588 aj kostol. Dominantou obce je Kostol sv. Martina, pôvodne gotický prestavaný v priebehu 18. – 19. storočia. Zvyšky pôvodného muriva sú prekryté obkladom alebo omietkou. Vo vnútri sa nachádzajú dve krypty, na veži je najstarší zvon z roku 1832.

V roku 1598 tu bolo 59 domov. Dňa 3.8.1708 sa na území obce stretli v rozhodujúcej bitke Kurucké vojská Františka II. Rákociho a cisárske vojská generála Haistera. Túto udalosť pripomína pamätník v miestnej časti Hámre. V roku 1784 mala obec 73 domov, 110 rodín a 587 obyvateľov. Väčšina obyvateľstva sa zaoberala poľnohospodárstvom, najmä chovom dobytky. Na južnom konci obce stojí pieskový podstavec s nápisom z roku 1794. Na ňom je postavená socha sv. Jána Nepomuckého. Okolo pomníka bolo pôvodne zasadených deväť líp, dodnes sú živé iba štyri. V roku 1910 tu žilo 968 obyvateľov. V medzivojnovom období sa tu rozvíjalo hospodárstvo trnavského cukrovaru.

Súčasná Trenčianska Turná vznikla spojením s blízkou obcou Hámry v roku 1976. K 31. decembru 2024 mala obec 3 561 obyvateľov. V chalupe na Kušnierovci je umiestnené miestne múzeum. Inak obec neoplýva stavebnými pamiatkami, nakoľko v minulých storočiach bola poddanskou obcou. V minulosti v obci pôsobilo viacero kňazov a učiteľov, ktorí pracovali pre rozvoj obce. Najznámejším Turňanským rodákom je Samuel Timon, S.J., ktorý žil v rokoch 1675 – 1736 a je pokladaný za zakladateľa modernej uhorskej historiografie.

OPATRENIA PRE ARCHEOLOGICKÝ VÝSKUM

Hoci v katastrálnom území Trenčianskej Turnej a Hámrov nie sú evidované archeologické lokality zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, je pravdepodobné odhalenie nových archeologických lokalít, načo bude potrebné prihliadať v jednotlivých stavebných etapách realizácie a uplatňovania územného plánu v praxi. Z toho dôvodu podmienkou pre vydanie povolenia na výstavbu pre jednotlivé akcie bude vyjadrenie Krajského pamiatkového úradu Trenčín, v oprávnených prípadoch s požiadavkou na zabezpečenie archeologického výskumu.

Krajský pamiatkový úrad Trenčín podľa § 41 ods. 4 pamiatkového zákona v spolupráci s príslušným stavebným úradom zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk v územnom a stavebnom konaní. Podmienkou pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia bude vydanie záväzného stanoviska podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona.

Krajský pamiatkový úrad Trenčín podľa § 36 ods. 3 môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum aj na mieste stavby alebo inej hospodárskej činnosti, ktoré nie je evidovaným archeologickým náleziskom podľa § 41 ods. 1, ak na tomto mieste dôvodne predpokladá výskyt archeologických nálezov.

Stavebník, investor stavieb vyžadujúcich si zemné práce si od Krajského pamiatkového úradu Trenčín v stupni územného konania vyžiada stanovisko k plánovanej stavebnej akcii vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických lokalít. V prípade záchranného výskumu Krajský pamiatkový úrad Trenčín vydá rozhodnutie v súlade s § 37 ods. 3 zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a úprav.

HISTORICKÉ A PAMÄTNÉ OBJEKTY V OBCI

V obci sa vyskytujú nasledovné historické a pamätné objekty:

- Dominantou obce je kostol sv. Martina, pôvodne gotický prestavaný v priebehu 18. – 19. storočia.
- Na južnom konci obce stojí pieskový podstavec s nápisom z roku 1794. Na ňom je postavená socha sv. Jána Nepomuckého.
- Dňa 3.8.1708 sa na území obce stretli v rozhodujúcej bitke Kurucké vojská Františka II. Rákociho a cisárske vojská generála Haistera. Túto udalosť pripomína pamätník v miestnej časti Hámre.
- V chalupe na Kušnierovci je umiestnené miestne múzeum.
- Pôvodná historická hrádza na Hukovom potoku.
- pomník obetiam I. svetovej vojny.
- Pomník obetiam II. svetovej vojny.
- Pamätná tabuľa SNP
- Zvonica v miestnej časti Hámre.

OBJEKTY VYHLÁSENÉ ZA KULTÚRNU PAMIATKU

V obci Trenčianska Turná je v Ústrednom zozname pamiatkového fondu zapísaná nehnuteľná kultúrna pamiatka:

- ÚZPF č. 2439/1 – Tabuľa pamätná Samuelovi Timonovi. Tabuľa je z roku 1969. Je umiestnená pred budovou Základnej školy s materskou školou Samuela Timona Trenčianska Turná 30 na p.č. 64 C-kn.

EVIDENCIA PAMÄTIHODNOSTÍ OBCE

Na základe § 14 ods. 4 pamiatkového zákona môže obec rozhodnúť o utvorení a odbornom vedení evidencie pamätihodností obce. Do evidencie pamätihodností je možné zaradiť okrem huteľných a nehnuteľných vecí aj kombinované diela človeka a prírody, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce. Základom tejto evidencie by mala byť dôkladná fotodokumentácia a základný opis obsahujúci umiestnenie, lokalizáciu, rozmery, techniku, materiál, prípadne iné známe skutočnosti. Zoznam evidovaných pamätihodností obce predloží obec na odborné a dokumentačné účely Krajskému pamiatkovému úradu, ak ide o nehnuteľné veci, predloží zoznam aj stavebnému úradu.

Požiadavky na riešenie ochrany kultúrneho dedičstva:

- Zachovať, príp. vytvoriť podmienky na obnovu pôvodných historických objektov, resp. objektov s kultúrno-historickými hodnotami, ktoré sú pre riešenie obec významné a ktoré dotvárajú jej charakter.
- Zachovať, príp. doplniť a rozšíriť miestne múzeum, s prezentáciou histórie obce, jej kultúrneho dedičstva, zvyklostí, s prípadným doplnením funkcie občianskej vybavenosti (kaviareň).
- Rešpektovať zákon NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu.
- Rešpektovať pamätihodnosti obce, ktoré budú zahrnuté v prípadnom zozname pamätihodností obce, vytvorenom obcou Trenčianska Turná v zmysle §14 zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu.
- Rešpektovať a chrániť územia s pôvodnou urbanistickou štruktúrou.
- Rešpektovať a chrániť historicky a kultúrne hodnotné solitéry, sakrálne prvky drobnej architektúry.

8. POŽIADAVKY NA ROZSAH A OBSAH RIEŠENIA

Územný plán obce Trenčianska Turná bude vypracovaný v súlade s požiadavkami uvedenými v Zákone č. 200/2022 Z. z. - Zákon o územnom plánovaní. Územný plán bude spracovaný v súlade s Vyhláškou č. 392/2023 Úradu pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky o obsahu a spôsobe spracovania územnoplánovacej dokumentácie a o územnoplánovacích podkladoch a všeobecných požiadavkách na priestorové usporiadanie územia a funkčné využívanie územia, a v súlade s Vyhláškou č. 153/2024 Úradu pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky o štandardoch a metodike spracovania územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov. Územný plán obce je územnoplánovacia dokumentácia územia obce v súlade s Konceptiou územného rozvoja Slovenska a v súlade s Konceptiou územného rozvoja regiónu. Obec je povinná mať územný plán obce.

Pre záväznú časť územného plánu obce stanovuje nová legislatíva minimálnu a jednotnú škálu povinných a voliteľných priestorových a funkčných regulatívov. Dôvodom je vzájomná kompatibilita územných plánov a potreba jednoznačnosti a eliminovania rôznorodého výkladu záväzných podmienok. Základné povinné priestorové regulatívy sú regulatív zastavanosti alebo regulatív podlažných plôch, regulatív výšky zástavby, regulatív vegetačných plôch a regulatív verejných priestorov. Povinné regulatívy funkčného využívania územia sú základný druh a neprípustný druh funkčného využívania územia. Územný plán obce Trenčianska Turná bude mať informatívnu časť a záväznú časť.

INFORMATÍVNA TEXTOVÁ ČASŤ

Vyhláška Úradu pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky č. 153/2024 Z. z. o štandardoch a metodike spracovania územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov, príloha č. 6, časť 8.1:

Informatívna textová časť sa vypracúva v členení podľa požiadaviek na obsah územného plánu obce v súlade s osobitným predpisom s využitím analýzy a syntézy údajov o riešenom území, ktoré boli vypracované počas prípravných prác. Informatívna textová časť územného plánu obce sa podľa potreby dopĺňa schémami, grafmi a inými grafickými znázorneniami, nadväzujúcimi na informatívnu textovú časť.

Informatívna textová časť územného plánu obce obsahuje:

- a) Základné údaje,
- b) Širšie vzťahy,
- c) Vyhodnotenie doterajšej územnoplánovacej dokumentácie obce, ak bola spracovaná,
- d) Vyhodnotenie vplyvu demografických, sociálnych, environmentálnych a ekonomických vývojových tendencií na územný rozvoj obce,
- e) Vyhodnotenie urbanistickej štruktúry, krajinskej štruktúry a limitov územia obce,
- f) Analýzy a vyhodnotenia stavu a hodnôt krajinskej štruktúry na území obce s osobitným zreteľom na historicky hodnotné krajinné štruktúry,
- g) Priemet území krajinskej infraštruktúry miestneho významu a území ochrany prírody a krajiny miestneho významu,
- h) Urbanistickú koncepciu rozvoja obce, priemet zastavaného územia a členenie na priestorovofunkčné celky a priestorovo-funkčné časti,
- i) Zdôvodnenie a popis regulácie a spôsob výpočtu limitov,
- j) Vymedzenie plôch určených na odňatie poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov,
- k) Zásady a podmienky vyplývajúce z osobitných predpisov.

INFORMATÍVNA GRAFICKÁ ČASŤ

Vyhláška Úradu pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky č. 153/2024 Z. z. o štandardoch a metodike spracovania územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov, príloha č. 6, časť 8.2:

Informatívna grafická časť sa vypracúva v členení podľa požiadaviek na obsah územného plánu obce v súlade s osobitným predpisom s využitím analýzy a syntézy údajov o riešenom území, ktoré boli vypracované počas prípravných prác a výkresu problémových javov, ak bol spracovaný. Informatívna grafická časť územného plánu obce obsahuje výkresy s grafickým znázornením analýz, vyhodnotení a priemetov v rozsahu nadväzujúcom na informatívnu textovú časť. Grafické znázornenia jednotlivých javov sa vyobrazujú a stručne popisujú v samostatnej legende.

Informatívna grafická časť územného plánu obce obsahuje:

- a) Výkres širších vzťahov a vymedzenia riešeného územia,
- b) Výkres urbanistickej štruktúry a krajinskej štruktúry a limitov územia obce, v ktorom sa premietajú alebo vymedzujú jednotlivé územia na základe analýzy stavu a vyhodnotenia,
- c) Výkres urbanistickej koncepcie rozvoja obce,
- d) Výkres priemetu území krajinskej infraštruktúry a území ochrany prírody a krajiny miestneho významu,
- e) Výkres návrhu plôch a koridorov pre umiestnenie stavieb vo verejnom záujme a plôch zelenej infraštruktúry vo verejnom záujme,
- f) Výkres iných územných limitov,
- g) Výkres plôch určených na odňatie poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov.

ZÁVÄZNÁ TEXTOVÁ ČASŤ

Vyhláška Úradu pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky č. 153/2024 Z. z. o štandardoch a metodike spracovania územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov, príloha č. 6, časť 8.3:

Závazná textová časť sa vypracúva podľa požiadaviek na obsah územného plánu obce v súlade s osobitným predpisom. Závaznú textovú časť územného plánu obce tvoria regulačné listy. Ak sa územný plán obce spracúva v členení na priestorovo funkčné celky a priestorovo funkčné časti, regulačné listy sa spracúvajú v členení podľa jednotlivých priestorovo-funkčných častí. Pri spracovaní územného plánu obce sa regulačné listy vyplňajú spôsobom, ktorý je uvedený tabuľke č. 70 z Vyhl. č. 153/2024 Z. z.

Požiadavky na štruktúru záväznej textovej časti územného plánu obce sú uvedené v prílohe č. 1 Vyhl. č. 153/2024 Z. z. a obsahujú požiadavky na štruktúru a minimálny rozsah regulačného listu pre:

- a) priestorovo-funkčný celok, ktorý sa nečlení na priestorovo-funkčné časti alebo na skupiny pozemkov,
 - b) priestorovo-funkčný celok, ktorý sa člení na priestorovo-funkčné časti,
 - c) priestorovo-funkčný celok, ktorý sa člení na skupiny pozemkov,
 - d) priestorovo-funkčný celok, ktorý sa člení na priestorovo-funkčné časti a na skupiny pozemkov.
- Regulačný list sa skladá z 10 častí, ktoré obsahujú údaje o:
- a) priestorovo-funkčnom celku,
 - b) priestorovo-funkčnej časti,
 - c) skupine pozemkov,
 - d) regulácii funkčného využitia územia,
 - e) regulácii priestorového usporiadania územia – základné regulatívy,
 - f) regulácii priestorového usporiadania územia – voliteľné regulatívy,
 - g) regulatívach priestorového usporiadania územia pre metropolitné územné plány,
 - h) stavbách vo verejnom záujme a zelenej infraštruktúre vo verejnom záujme,
 - i) osobitných územiach,
 - j) územiach, pre ktoré je potrebné obstaráť územné plány zóny a územiach schválených územných plánov zón, ktoré nie sú v súlade s územným plánom mikroregiónu alebo územným plánom obce.

ZÁVÄZNÁ GRAFICKÁ ČASŤ

Vyhláška Úradu pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky č. 153/2024 Z. z. o štandardoch a metodike spracovania územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov, príloha č. 6, časť 8.4:

Obsah záväznej časti územného plánu obce vyplýva z osobitného predpisu. Na grafické zobrazenie javov sa v závislosti od mierky spracovania regulačného výkresu územného plánu obce vzťahujú príslušné požiadavky na jednotný štandard grafického vyjadrenia štandardizovaných javov záväznej grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie podľa prílohy č. 2 Vyhl. č. 153/2024 Z. z. Závazná grafická časť územného plánu obce sa v elektronickej podobe spracúva v súlade s požiadavkami na jednotný štandard dátovej štruktúry častí územnoplánovacej dokumentácie podľa prílohy č. 3 Vyhl. č. 153/2024 Z. z. Ak výmera riešeného územia obce v požadovanej mierke spracovania predstavuje pri tlači formát výkresu väčší ako A 4, listinná podoba územného plánu obce sa vyhotovuje prostredníctvom rozdelenia výkresov informatívnej grafickej časti a záväznej grafickej časti na sekcie mapových listov pre celé riešené územie.

Grafické znázornenie rozdelenia informatívnej grafickej časti a záväznej grafickej časti na sekcie mapových listov s uvedením ich číselného označenia sa uvádza ako príloha informatívnej grafickej časti a záväznej grafickej časti.

Textová časť informatívnej časti a textová časť záväznej časti územného plánu obce sa spracujú ako dva samostatné dokumenty.

Grafická časť informatívnej časti územného plánu obce sa spracuje v elektronickej podobe na podklade mapového diela v záväznom geodetickom referenčnom systéme v podrobnosti spracovania výkresov v mierke 1 : 10 000 a 1 : 5 000.

Grafická časť záväznej časti územného plánu obce sa spracuje v elektronickej podobe na podklade mapového diela v záväznom geodetickom referenčnom systéme v podrobnosti spracovania výkresu priestorovej a funkčnej regulácie v mierke 1 : 5 000, príp. max. 1 : 10 000.

Predpokladané množstvo a druh voliteľných regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania je potrebné primerane prispôbiť cieľom návrhu územného plánu, pričom obstarávateľ požaduje, aby nedošlo k preregulovaniu územia.

Výkresy je možné deliť alebo spájať za účelom efektívneho a prehľadného zobrazenia javov, toto bude upresnené v návrhu územného plánu, z ktorého bude zrejmé nové urbanistické riešenie územia obce.

9. INFORMÁCIA O POTREBE VYPRACOVANIA VARIANTNÉHO NÁVRHU RIEŠENIA

Pri spracovaní nového územného plánu obce Trenčianska Turná nevzniká potreba, resp. požiadavka na vypracovanie variantného návrhu riešenia. Budúci rozvoj obce je do značnej miery stanovený existujúcou zástavbou a existujúcimi funkčnými zložkami sídla. Pri spracovaní návrhu ÚPN-O bude kladený dôraz na vyvážený rozvoj všetkých základných funkcií – bývanie, občianska vybavenosť, rekreácia a šport, výroba; so zohľadnením požiadaviek ochrany prírody a krajiny, a zachovaním a doplnením miestneho územného systému ekologickej stability.

GRAFICKÁ PRÍLOHA:

- **Výkres č. 1: Širšie územné vzťahy**
- **Výkres č. 2: Širšie vzťahy – nadradená ÚPD**
- **Výkres č. 3: Funkčná schéma**